

Kolme Vändra ettevõtjat tunnustati Valgetähe IV klassi teenetemärgiga

President Kersti Kaljulaid andis Eesti Vabariigi aastapäeva eel riigi teenetemärgid tänuks 152 inimesele, kelle pühendumus oma tööle ja kogukonnale on muutnud Eesti elu paremaks. Eriliselt tähelepanuväärne ja erakordne, et teiste seas pälvisid Valgetähe IV klassi teenetemärgi ettevõtjate edendamise eest korraga kolme Vändra alevis tegutseva ettevõtte tegevjuhid: Jutta Tammai, Aadu Juhkental ja Jaanus Luberg.

LSAB Vändra tegevjuht Jutta Tammai

LSAB Vändral on ligi pool tuhat klienti, kellest enamuse moodustavad saeveskid, aga ka mööbli, uste-akende või muude sisustustoodete valmistamisega tegelevad puidutööstused, toodetakse lintsaelinte ja saekettaid nii puidu- kui metallitöö tööstusele ning osutatakse teritus- ja remonditeenust. Müüakse ja teritatakse ka hakkurite terasid ja freese. Oma tootegrupis ollakse Baltimaade suurim. LSAB Vändra kahes tootmishoones, peale laienemist 2016. a, on kokku 2500 ruutmeetrit tootmispinda. Ettevõtte töötab osaliselt kolmes vahetuses ja annab tööd 34 inimesele.

1993. a asutasid vändralased Kalle Tammai, Ülo Pöder ja Rootsi firma Långshyttan Slipservice AB ettevõtte, mis kandis nimetust Vändra Saeteritus AS. Päris algus oli AS Kermi hoovi peal renditud kahes garaažiboksis koos kahe töötajaga.

Kas sisulist algust võib lugeda 30 aasta taguseks, kui läksite koos abikaasa Kallega pooleteiseks aastaks Rootsi elama ja keelt õppima? Ükskõik, mis keele oskust võib pidada rikkuseks, kuid mitte ainult, inimese kujunemisel on väga oluline ka haridus, töökus, ettevõtlikkus, julgus, uudishimu... on asju, mida ei saa õppida, vaid mis on inimesel geenides.

Rootsi minek oli kindlasti väga julge samm, teadmata, mis ees ootab, aga väga põnev, õpetlik ja rikkalik kogemustepagas. Loomulikult ei olnud mingit plaani, et nüüd õpime rootsi keele selgeks ja siis teeme karjääri. Noorte inimestena me lihtsalt kuidagi kulgesime ja nautisime elu. Otsisime endale tööd, korjasime maasikaid, salatkapsast, töötasime kanalas, Kalle käis kusa-gil ekskavaatoriga maja vundamenti kaevamas jne, põnev oli. Aitasime Rootsi tööle kümneid Vändra inimesi. Nüüd käiakse Austraalias ja Ameerikas seiklemas ja noored peavadki käima, kust see elukogemus siis tuleb? See ei tule koolipingist.

Mis firma asutamisse puutub, siis seda ilma Kalleta ei oleks kindlasti Vändras juhtunud.

Jah, just rootsi keel ja õiged inimesed said kokku. Kalle poolt väga julge otsus, keegi ei mõelnud suurele palgale ja rahale, ikka põnev oli uut asja õppida, midagi üles ehitada. Ikka julge pealehakkamine. Ei mingit äriplaani, rahavoogusid jne.

Meid on alati käivitunud situatsioonid, kus on mingi probleem, mida on vaja lahendada või mida saaks arendada, parendada, mingit uut asja ajada.

Vanast mototsehhist on saanud kaasaegne tööstuskompleks.

Investeeringu pidevalt uutesse masinatesse ja seadmetesse. 2016. aastal valmis juurdeehitus – 360 m².

Täna on meil jälle ruumipuudus, seoses tootmismahtude suurenemisega.

Viimase viie aastaga oleme investeerinud ligi 1 miljon eurot.

2011. a müüdi kogu grupp Rootsi börsiettevõtte Investment AB Latour gruppi kuuluvale ettevõttele. Uueks nimeks sai LSAB Vändra AS. Alustasid juhina, Kalle lahkus. Uutel juhtidel oli täielikult teine nägemus ettevõtte arengust, meie silmis oli see taandareng ja sellega ei saanud Kalle nõustuda ning pani võtmed lauale ja lahkus ettevõttest.

Mina olin siis ettevõttes töötanud juba 10 aastat finantsjuhina, arenenud ja kasvanud Kalle kõrval. Ettevõtte asutamisest peale oli meie elu olnud saeteritus, ka kodus arutasime väga palju probleeme läbi, see oli nii põnev. Tänu sellele õppisin väga palju. Kui ma ei oleks ise nii palju huvi tundnud, siis ei oleks minust saanud iialgi ettevõtte juhti.

Pärast Kalle ootamatut lahkumist ettevõttest pakuti mulle juhi kohta ja ma ei kõhelnud hetkegi seda vastu võtta. Võtsin ikka viisakuse pärast nädal aega mõtlemisaega. Loomulikult oli see psühholoogiliselt väga raske aeg just isiklikul tasandil, ma ei olnud Kalle otsusega nõus.

Teadsin, et ettevõtte on hästi üles ehitatud ja vajab arendamist ning mul on kodus mees, kellele saan toetuda ja nõu küsida.

Ka mehed olid töö juures äraootaval seisukohal, keegi midagi otseselt ei öelnud, aga vastutõttamist ka ei olnud.

Ettevõtte ei saa iialgi valmis, töödel ei tule kunagi lõppu, alati saab paremini, kõik kogu aeg muutub, areneb, inimesed vahetuvad, masinad amortiseeruvad, vajavad uuendamist, IT süsteemid arenevad, kogu aeg tuleb ka ise õppida ja areneda.

Oled 9 aastat juhtinud peamiselt meestest koosnevat töökollektiivi. Kas mõnikord oled tundnud, et naiste enamusega oleks lihtsam? Ei, ei, kindlasti mitte. Kuna mul on endal kaks

Foto Eve Kimmel

poega, minu õel on kaks poega, siis arusaam meeste maailmast on lihtsam. Mul ei ole kunagi probleeme olnud. Loomulikult on see meeste maailm ja seda ala on tegelikult naisel raske juhtida. Õnneks oleme me piisavalt suured ja saame endale lubada tootmisjuhti, raamatupidajat, mehhaanikut jne.

Kui Kalle asutas ettevõtte, siis tegi ta enamus asju ise – juhtis tootmist, raamatupidamist, tegi arveid, tegeles müügiga.

Rootsis ei tehta vahet mees- ja naisjuhtide vahel. Hetkel on mul väga hea koostöö rootslastega, eks tänu ka rootsi keele oskusele on nendel minuga lihtsam suhelda ja peetakse nagu rohkem oma inimeseks.

Oled põline vändralane?

Olen lõpetanud koos Aadu Juhkentaliga Vändra Keskkooli 1980. a.

Oleme koos esinenud Virve Andreksoni poolt lavastatud näitemängudes, mis on kindlasti andnud esinemisjulgust.

Olen lõpetanud ka Vändra M. Lüdiği nim Muusikakooli akordioni eriala.

Ma ei osanud peale keskkooli lõpetamist kusagile õppima minna. Mind huvitas väga toidu valmistamine, tegin ise süüa ja küpsetasin, katsetasin väga palju (minu vanaema oli kokk) ja ma olen üles kasvanud väga hea toidu peal. Peale kooli ootas mind ja minu õde iga päev supp-praad ja magustoit, seega soovitasid vanemad mul toiduvalmistamist minna õppima.

Olen lõpetanud Tallinna Kaubandustehnikumis toiduvalmistamise tehnoloogia eriala.

Peale tehnikumi lõpetamist oli mul kindel tahtmine minna edasi õppima, seda ma enam vanematega ei arutanud.

Kuna mul oli väga hea tunnistus, sain Tartu Ülikooli sisse ühe eksamiga, milleks oli matemaatika. See oli tänu Vändra Keskkooli väga tugeva matemaatikaõpetaja Enn Nurga poolt õpetatud ainele, mis mulle väga meeldis.

Lõpetasin Tartu Ülikooli kaubandusökonoomika eriala.

Väga tugeva aluse sain töötades Pärnu Ärinõuandlas Arvi Kuura käe all. Kuura oli tüüpiline koolitaja, kes panustas noortesse. Ärinõuandlas olid tööal väärselt ülikoolist tulnud noored tüdrukud Kadri Kapp ja Maria Alajõe, samuti Margit Kool, kes kõik on täna väga tublid tegijad omal alal. Selle hariduse, mis need noored väärselt ülikoolist olid saanud, pidin mina tööga endale selgeks tegema, minu ülikooliajal oli haridus teisel tasemel. Ma ei teadnud arvutist siis veel midagi.

Osaled pea igal kohalikul rahvaspordiüritusel. Kas sport on Sinu elus kogu aeg olnud olulisel kohal?

Ma oleksin tahtnud käia korvpallitrennis, kuna aga muusikakooli ja trenni ajad kattusid, siis ei saanud ma trennis käia, sellest oli kahju. Ega ma trenni tänapäeva mõistes ei teinud, käisin lihtsalt võistlustel.

Nagu kooli ajal ikka, kui teed kõiki asju, oled aktiivne, siis sind ka saadetakse igale poole võistlustele, ma ei saa öelda, et ma ise nii hullusti oleksin tahtnud. Liikumine oli lapsena lihtsalt elustiil. Koolivaheaegadel mängisime naabrilastega väga palju rahvastepalli ja talvel käisime uisutamas. Naabruses elas ka palju poisid, kellega koos möödus lapsepõlv. Nukudega ma tõesti mänginud ei ole, seda tegi minu õde.

Kui mina Vändra Saeteritusse tööle läksin 2003. aastal, siis olin ainuke, kes osales Vändra Rattarallil ja kes käis aeg-ajalt jala tööal, enamuse sõitis ikka autoga ukse ette. Siis edaspidi tuli iga aastaga meie ettevõttest võistlustel osalejaid juurde ja see muutus väga populaarseks. Peale võistlust tegime grillipeo oma ettevõtte hoovi peal. Kahju, et see traditsioon on nüüd Vändras lõppenud.

loe edasi lk 3

Teine koroonav kevad

Aasta tagasi kuulsime esmakordselt viirusest Covid-19 ja uskusime, et suveks on see pahalane hävitatud või vähemalt kaugustesse kadunud.

Täna, uue kevade alguses loodame sama, kuid enam pole me nii optimistlikud kui eelmisel kevadel.

Iga hommik algab uudistes numbritena, mis räägivad nakatunute arvust maailmas ning meie oma riigis. Esmakordselt ei ole me õnnelikud, et oleme riikide edetabelis esireas.

Nii nagu kajastatakse nakatumiste näitajate kohta riikide edetabelit, kus õnnelikud on need riigid, kes on tabeli lõpus, tehakse ka Eesti siselt. Eestis on kokku 79 omavalitsust ja Põhja-Pärnumaa vald on selles tabelis tänase (25. märtsi) seisuga tagant poolt 9. Nagu öeldakse, pole paha, kuid märtsikuu alguses olime viimased, seega kõige väiksema nakatunute arvuga.

Kas oleme muutunud ükskõiksemaks ja unustanud ohu, mis meid kõikjal varitseb?

Olukord riigis on endiselt kriitiline. Haiglates on rohkem inimesi kui kunagi varem ja meie eesliinijõud on nõrkemise äärel.

Hea vallarahvas, palun peame kinni kehtivatest piirangutest ning jätame ära kõik kohtumised, koosolekud ja peod ning püsime võimalikult palju kodus.

Kriisist aitab meil välja tulla see, et oleme teiste suhtes hoolivad. Iga inimene, kes piiranguid järgib, aitab koroonaviiruse levikut takistada ja on teistele eeskujuks.

Kõige suurem mõjutusvahend on sõna ning ka kaasinimeste poolne sotsiaalne kontroll.

Uskuge, et veel mõni kuu ja me saame selle viiruse üheskoos seljatatud!

**Jane Mets
vallavanem**

Kokkuvõte märtsikuu volikogu istungist

Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu I koosseisu 41. istung toimus 17. märtsil 2021. a kell 14.00 virtuaalses keskkonnas Zoom.

• **Muudeti Halinga valla, Tootsi valla, Vändra valla ja Vändra alevi ühinemislepingut.** Ühinemislepingu punktist 7.13.1. loetelust võeti välja Vihtra Lasteaed ja Vahenurme Lasteaed-alkkool.

• **Lõpetati Vahenurme Lasteaia-alkkooli tegevus** 1. juulist 2021 laste vähesuse tõttu. Vahenurme Lasteaia-alkkooli lasteaia lastele tagatakse võimalus jätkata lasteasutuse teenuse kasutamist Pärnu-Jaagupi Lasteaia Pesamuna Vahenurme külas asuvas rühmas.

• **Korraldati ümber Vihtra Lasteaia tegevus** 1. juulist 2021. Vihtra Lasteaia rühm liidetakse Vändra Lasteaia ja Vihtra Lasteaia lastele tagatakse võimalus jätkata lasteasutuse teenuse kasutamist Vändra Lasteaia Vihtra külas asuvas rühmas.

• **Tunnistati kehtetuks Pitsaliu II liivakarjääri kaevandamiseks keskkonnalaola andmata jätmine.**

• **Otsustati võõrandada Rukki-Mihkli kinnistu kirjaliku enampakkumise korras.**

• **Otsustati võõrandada Kesk tn 13, Tootsi alev, kinnistu kirjaliku enampakkumise korras.**

• **Otsustati võõrandada Kooli tn 10, Tootsi alev, kinnistu kirjaliku enampakkumise korras.;**

• **Otsustati võõrandada Liiva kinnistu kirjaliku enampakkumise korras.**

• **Muudeti Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 24.10.2018 määrust nr 47 "Koolieelsetes lasteasutustes vanemate poolt kaetava osa määra kinnitamine".** Vallavalitsusel on õigus rakendada soodustusi vanemate poolt kaetava osa maksimise, alandades ajutiselt tasumisele kuuluva summa suurust proportsionaalselt kohal käidud päevadele või vabastada ajutiselt maksimisest, kui lapse puudumise on tingitud lasteasutuse pidaja tegevusest ja ettepanekul seoses mis tahes põhjusel lasteaia töös ajutise ümberkorralduse rakendamisega.

• **Anti luba laenu võtmiseks** investeeringute tegemiseks kuni 1,8 miljonit eurot 120 kuuks, tagasimaksega alates 01.07.2022. a.

• **Tunnistati kehtetuks määrus eesmärgiga** teha parandused Põhja-Pärnumaa valla jäätmevaldajate registri põhimääruses. Määruse kompaktsuse huvides oli vajalik eelmine põhimäärus tunnistada kehtetuks ja võtta vastu uus põhimäärus.

• **Pikendati vara avalikku kasutusse andmise lepingut** Kultuuriselts Kerkale tähtajaga kuni 31.03.2031. a.

• **Võeti teadmiseks informatsioon Põhja-Pärnumaa valla 2020. aasta eelarve täitmisest seisuga 31.12. 2020 ning seirearuanne.**

Ülle Vapper

Volikogu esimees

e-mail: ylle.vapper@pparnumaa.ee

Videosalvestusi istungitest on võimalik vaadata valla kodulehelt aadressil: www.pparnumaa.ee

Ülemöödunud aasta kaasavast eelarvest 10 000 euro eest Vändra parki ehitatud mänguväljak.

Eelmises lehenumbris kutsusime kõiki kuni 16-aastaseid Põhja-Pärnumaa valla elanikke osalema kaasava eelarve hääletusel. Üleskutsega ühines 707 valalakodanikku. Kõige rohkem hääli korjas Eveli Vooremäe ettepanek Vändra Turu 22 mänguväljaku uuendamiseks.

„Vändra alevi elanikuna teen ettepaneku uuendada viiekordse maja kõrval asuv avalik laste mänguväljak. Olemasolev vana mänguväljak on oma aja ära elanud ja kohati lastele isegi ohtlik,

oleks õige aeg seda kaasajastada. Mänguväljaku atraktsioonid on valitud selliselt, et need aitaksid kaasa laste erinevate kehaliste võimete arendamisele ja et tegevust oleks nii pisikestele kui ka juba suurematele kooliealistele lastele,“ kirjutab Vooremäe. Mänguväljaku eeldatavaks hinnaks on märgitud 20 000 eurot ja valla majandusosakonna juhataja Mait Talvoja sõnul peaks suveks lastele uus mängukoht valmis saama.

Õie Kuusk

ESITATUD ETTEPANEKUTE HÄÄLETUSE TULEMUSED

1. Avalik mänguväljak/jõusaal Juurikaru Põhikooli õuele	61
2. Laste mänguväljaku uuendamine	75
3. Libatse külalava	80
4. Tootsi välitrenaažöörid	52
5. Vahenurme laste mänguväljak	96
6. Väliterrass ja Herta Elviste mälestuspink Pärnu-Jaagupi Rahvamaja parki	109
7. Vändra Turu 22 mänguväljaku uuendamine	206
8. Õuetrenaažööride paigaldamine Suurejõe Rahvamaja juurde	28

Väga nakkav lindude gripp ohustab kõiki linnupidajaid

Kõrge patogeensusega lindude grippi on tuvastatud peamiselt põhjarannikult surnuna leitud veelindude seas. Siiski ohustab haigus tervet Eestit, sest peagi on hoogustumas lindude ränne ning nakkuse levik võib veelgi suurened.

Kaitse oma kodulinde

Kodulindude lindude grippi nakatamise vältimiseks saab panustada iga linnupidaja. Lindude gripi leviku tõkestamiseks kehtestas Põllumajandus- ja Toiduamet (PTA) alates 1. märtsist üle-eestilised kodulindude väljaspidamise piirangud. See piirang kehtib kõigile kodulindude pidajatele. Lisaks lindude seespidamisele on väga oluline registreerida oma linnude pidamise koht PRIA põllumajandusloomade registris. Nõnda saab amet operatiivselt viiruse levikut tõkestada ja olla sellel keerulisel ajal linnupidajatele toeks. Registreerimine on oluline muuhulgas ka selleks, et kui linnud tuleb töepoolsest hukata, on võimalik taotlema riigilt nende hüvitamist.

Majanduskahju võib olla laastav

Väga nakkava lindude grippi viiruse tüve H5N8 puhul, mis Eestis levib, on tegemist eriti ohtliku loomataudiga. Eriti ohtlikeks loetakse loomataudid, mis on kiiresti levivad ja inimese poolt raskesti kontrollitavad. Lindude gripi puhul on tegemist väga nakkava, ägedalt kulgeva ja suurt suremust põhjustava viirushaigusega, millel puudub ravi. Kui eriti ohtlik lindude

gripi diagnoositakse kodulindudel, siis haiguse edasise leviku ärahoidmiseks kodulinnud hukatakse ning sööt, söödanõud, jätmed ja muu materjal, mis on haigusega saastunud, töödeldakse või hävitatakse. Samuti kuuluvad hävitamisele nakatunud lindudel pärit loomsed saadused – linnuliha ja munad. Kogu linnupidamishoone tuleb desinfitseerida.

Euroopa riikides on alates 2020. a oktoobrist kõrge patogeensusega lindude gripi leviku vältimiseks hukatud üle 10 miljoni kodulinnu. Seega põhjustab väga nakkav lindude gripp suurt majanduslikku kahju. Ametile teadaolevalt on täna Eestis üle 2500 linnupidaja, neist üle tuhande linnuga linnupidamishooneid on üle saja. Lisaks leidub palju linnupidajaid, kes võtsid endale kanad eriolukorra ajal, kuid pole end arvele võtnud. Seega võib linnupidajate tegelik arv olla kordi suurem.

Linnugripi peamised sümptomid:

- harja, lokutite ja näopiirkonna turse;
- isutus, uimasus kõhulahtisus;
- linnud hingeldavad ja hari ning lokuti muutuvad siniseks;
- munatoodangu järsk langus.

Selleks, et kaitsta oma kodulinde:

- hoia linnu siseruumis ning väldi iga sugust kokkupuudet metslindudega;
- ära lase kõrvalisi isikuid oma lindude juurde;

Kuidas luua võrdsed võimalused kõigile, kes kaasavast eelarvest raha taotleavad

Kaasava eelarve koostamisega antakse elanikele võimalus valla eelarves selleks määratud summa osas kaasa rääkida, tehes ettepanekuid valla elu edendamiseks ja osaledes hääletamisel parimate ettepanekute väljaselgitamiseks. Põhja-Pärnumaa valla teise kaasava eelarve võitja on teada ja Vändra saab taas omale kena mänguväljaku, seekord Turu tänavale. Kõik oleksid rõõmsad, kui raha oleks jätkunud vähemalt teise ja veel parem kolmandagi hääle tulemuse saavutanud ettepaneku realiseerimiseks. Aga 20 tuhat võimaldab finantseerida vaid esimest.

Meie valla eelarves on selleks aastaks kaasava eelarve tarvis veel 20 tuhat ja oleme valmis kohe ka uue konkursi välja kuulutama, kus saaksid uuesti konkureerida juba seekord konkureerinud ettepanekud. Aga oletan, et jällegi on kõige rohkem hääli mõnel Vändra ideel ja see oleks väiksemate alevite ja külade suhtes ebaõiglane, sest ei saa ju tulla võrdselt hääli kohast, kus elab 2000 inimest, ja külast, kus elab 200 või 300 inimest.

Kuidas luua valem, mis annaks võrdsed võimalused kõigile kogukondadele?

See on küsimus, millele ootame teie kõigi ettepanekuid.

Palun mõelge ja kirjutage valla valitsusele, ehk leiame ühiselt õiglase variandi!

**Jane Mets
vallavanem**

Mida teha, kui leiate surnud linnu?

- Juhul, kui leiate hukkunud veelinde (haned, luiged), hulganisti surnud metslinde või surnud röövlinnu (kullid, kotkad) korjuse, siis palume sellest **teavitada, helistades infotelefonil +372 605 4767**. Kindlasti ei tohiks ise linnu kokku koguda ning neid kuhugi toimetada, sellega võite viiruse levikut suurendada. Vajadusel võtab amet ka proovid.
- Kodulinnu surmast teavitada veterinaararsti, kellelt saad edasised suunised.

Rohkem infot saab vaadata Põllumajandus- ja Toiduameti veebilehelt <https://pta.agri.ee/>, sinna on kokku kogutud ka vastused korduma kippuvatele küsimustele. Lisaks uuendame iga nädalast lindude gripi leviku kaarti ja muud olulist infot. Operatiivselt leiab infot ka ameti Facebook kontol.

Elen Kurvits

**kommunikatsioonispetsialist
kommunikatsiooniosakond
Põllumajandus- ja Toiduamet**

MS Balti Trafo juhatuse liige Jaanus Luberg

MS Balti Trafo on Vändras ja Pärnumaal oluline tööandja 120 inimesele. Ettevõtte toodab peamiselt väiketrafo- maatoreid ja induktiivkomponente. Rõhuasetus on seatud klientide erilahendusi nõudvate toodete välja töötamisele ja tootmisele. Kogu oma tegutsemisaja vältel on ettevõtte enamuse oma toodangust eksportinud.

Tänane Balti Trafo on üles ehitatud Sinu abil ja juhtimisel. Vabriku töötajaid hüüti alguses hellitavalt kullaketrjateks, mis tulenes nii töö spetsiifikast kui ka heast töötasust. Kuidas „vundamendi ladumine“ tänasele suurettevõttele alguse sai?

Ettevõtte sünd toimus nagu enamik uusi ettevõtmisi – läbi juhuste kokkulangemise, võimaluse äratundmise ning realiseerimise. Esimesed tootenäidised valmistasin ise oma keldris, kuid juba mõni nädal hiljem värbasin esimesed töötajad. Veel paar kuud hiljem kohtusin (taas läbi juhuse) hr Schmelzeriga, kellega sündis mõte luua ühine firma ning sai alguse pikaegne koostöö.

Saksamaalt hakkasid tulema tellimused ja toetati tehnilise oskusteabega. Vändras leidis aga usaldusväärseid, töökaid ning pühendunud töötajaid.

Mis puudutab töötasu suurust, siis see on alati suhteline mõiste. Kuigi oleme seda soovinud, ei ole kunagi saanud oma palgataset tööturul valitsevatest keskmistest märgatavalt kõrgemaks tõsta. Vastupidi – peame igapäevast pingutama, et maakonna keskmistele näitajatele mitte alla jääda ning samal ajal tugevas konkurentsis püsida.

Rõõmu teeb see, et üle poolte meie töötajate tööstaaž on rohkem kui 10 aastat, mis paneb uskuma, et lisaks töötasule väärtustatakse ka ettevõtte elujõulisust ning meie pingutusi töökorralduse ning töökeskkonna parendamisel.

algus lk 1

Aga ega loodus tühja kohta ei salli, nüüd on väga populaarsed Joel Tintsu eestvedamisel ja Terviseklubi Mispo poolt korraldatud rahvajooksud, kõnnid, maratonid, kus saab osaleda, kui see koroonaaeg ükskord lõppeb.

Mida Sulle meeldib teha töövälisel ajal, kui sellist aega jääbki?

Ma olen olnud kogu aeg väga liikuv, ma ei talu rutiini ja otsin kogu aeg uusi väljakutseid, isegi mitte teadlikult, vaid nii lihtsalt läheb.

Suvel tegutsen aias, sõidan rattaga, käin kõndimas, ujumas. Kuna meil on matkaauto, siis käime väga palju looduses, ööbime ikka mere või järve kaldal, avastame uusi kohti. See on olnud Kalle unistus, mina olin alguses vastu, et ei ole aega jne. Aega tuleb võtta. Matkaute omanikel on oma klubi, kes korraldab kokkutulekuid ja üritusi, see on ka väga põnev elustiil. Tahan kõike uut proovida ja avastada.

Mis aitab Sul kõige paremini akusid laadida?

Oled pikaajaline tööstusjuht, kes omab lisaks aastatepikkusele OÜ MS Balti Trafo tegevjuhi töökogemusele hulgaliselt kogemusi erinevate ettevõtete tootmisjuhina (nt Efore, Wendre, Tootsi Turvas). Oled viinud regulaarselt läbi ka teistele tootmisjuhtidele suunatud koolitusi?

Kui kutsutakse ja aeg sobib, siis olen ikka käinud abiks. Need ei ole olnud niivõrd klassikalised koolitused, kuivõrd pigem arutlused erinevate juhtimise väljakutsete, võimaluste ja lahenduste üle. Neid juhtumeid, millest olen erinevates ametites õppinud, on kogunenud palju ja jagan neid kogemusi meelsasti.

Sinu isa Arvo Luberg oli aastakümneid empaatiline, hinnatud ja tunnustatud tootmisjuht Tootsi turbavabrikus. Oled oma pere nn teise põlvkonna tööstusjuht. Kas heaks juhiks õpitakse, saadakse või kasvatakse aastatega?

Klassikud ütlevad, et oluline on omada ühtviisi nii teadmisi, oskusi kui ka kogemusi.

Olen arvamisel, et peame alati õppima ebaõnnestumistest ning õnnestumistest, seda juba nii koolis kui ka edasises elus.

Organisatsiooni juhtimine on sarnane auto juhtimisega. Kõik juhid ei suuda Ott Tānakuga tempot pidada ega tahagi samavõrra riske võtta. Samas on palju neid juhte, kes rahulikult ning turvaliselt tee- ja ilmaolusid arvestades oma koorma või reisijad alati õigeks ajaks sihtkohta toimetavad.

Vastutustundetu on aga väljaõpet omamata rooli istuda ning liiklusesse sõosta.

Ettevõtluks oled käinud jagamas ka kooliõpilastele?

Seda olen teinud hea meelega. Kooliõpilaste mõttemaailmast arusaamine ning teema huvitavaks rääkimine on mulle olnud alati suur väljakutse. Ei ole sugugi kindel, et see alati hästi välja on tulnud.

Kus on Sinu lapsepõlvemaa ja kodukool?

Olen sündinud ja kasvanud Tootsis, kus lõpetasin 8-klassilise kooli. Edasi siirdusin õppima Pärnusse, praegusesse Koidula kooli.

Oled lõpetanud kõrgkooli väga eksootilisel erialal, kas on olnud kiusatust ka elus seda rakendada?

Lõpetasin Kalinini Polütehnilise Instituudi insener-mehaanikuna turba ümbertöötlemise seadmete alal ning peale õpinguid töötasingi üle 5 aasta Tootsi briketivabriku vanemmehaanikuna.

Mõned aastad tagasi sõitsid tööle paraplaaniga ja tegid õhust Vändra alevist imelisi fotosid. Kas pingelise igapäevatöö kõrval jääb ka praegu aega hobideks? Kui, siis millega tegeled?

Paraplaaniga meeldib mulle siiani lennata ning kui sobiva ilmaga vaba aega leian, siis kasutan kindlasti juhust. Talvel meeldib suuskade või lumelauaga mäest alla liuelda.

Kahjuks on juba üle aasta koroonatõttu harrastused paljuski tagaplaanile jäänud.

ei tähenda, et töö on lõppenud, ikka arendame edasi, tänapäeval teistmoodi ei saa.

Tuuli Roosmaa teeb saadet, kuidas mehed tugevate ja säravate naiste kõrval ennast tunnevad ja hakkama saavad, see pidi probleem olema. Küsisin siis Kalle käest, kuidas ta ennast tunneb ja ma võin tsiteerida: „Sinu kuulsuse ja sära tagant paistavad minu kõrval alati välja“, vat nii kõva ja enesekindel mees on mul! Ja tegelikult paljud arvavad siiani, et Kalle tegelikult juhib ettevõtet, kuigi ta ei ole ligi kaks aastat isegi ettevõttes käinud ja täna sel päeval me enam tööasju kodus ei aruta. Aga mul ei ole vaja ennast tõestada, kõik toimib.

Kuidas praeguses kriisiolukorras ettevõttes toime tulete?

Me upume töösse. See on pikaajalise töö tulemus. Mati Ilves on töötanud juba viis aastat tootmisjuhina ja järjepidevalt arendanud ja parendanud koos meestega toodete kvaliteeti. Me ei tee kusagil reklaami, meie ala on nii spetsiifiline, loeb kvaliteet, tarnekindlus ja kliendi rahulolu. Üle 60%-i meie käibest tuleb teenusest, seega meie tooted tulevad meile tagasi teenusesse, me ei saa kvaliteedis järeleandmisi teha.

Meil on väga püsiv kaader, 18 inimest 34st on 10 aastat ja üle selle töötanud ettevõttes.

Reivo Tammil, kes tegeleb müügiga, täitub

Kas epideemiaaegne eriolukord lubab ettevõttel ellu jääda või peab ka koomamale tõmbama?

Majandussurutis mõjutab ka meid. Pidime oma ettevõtet puudutavad riskid otsused tegema juba mõned kuud enne koroonapandeemia puhkemist, koondades ligi viiendiku töötajatest. Äri on juba kord selline, et ettevõtte jätkusuutlikkuse tagamiseks ei saa langetada ainult meeldivaid otsuseid. Kõigele vaatamata oleme suutnud säilitada kasumliku toimimise ning ettevõtte on finantsiliselt tugev. Usun, et peagi saame oma ärimahtu ja ka töötajaskonda taas kasvatama hakata.

Kas teenetemärk on käes või ootab veel üleandmist?

Ei ole veel käes. Ilmselt korraldatakse tseremonia siis, kui olukord seda võimaldab.

Õie Kuusk

27 aastat, Aivar Neil ja Aare Aukemaal 23 tööaastat.

Kes tuleb, jääb pikemaks ajaks, see on olnud ka minu eesmärk.

Võtsime just ühe uue töötaja ja ilmselt võtame ühe veel, et töödega hakkama saada.

Meil on väga tublid inimesed.

Kui meie ettevõttele ja mulle sai teatavaks, et mind on autasustatud Valgetähe IV klassi teenetemärgiga, siis sellist rõõmu ei ole ma varem meie meeste silmades näinud, kõik olid väga liigutatud ja uhked. Ma premeerisin kõiki töötajaid 100.- euroga, makstes selle välja 26. veebruaril. See teenetemärk on tunnustuseks kõikidele töötajatele ja loomulikult ka Kallele!

Eriti liigutav oli, kui öövahetuse mees tuli mulle koju (töötan kodukontoris) lilli ja kommikarpi tooma öövahetuse poolt, kuna nad ei näe mind üldse. See tõi meile mõlemale pisara silma, oli liigutav ja südamluk hetk.

Kas teenetemärk on juba käes või ootab alles üleandmist?

Vabariigi Presidendi Kantselei plaanib teenetemärkide üleandmise tseremonia sel aastal korraldada kevadsuvel, kui oleme loodetavasti viiruskriisi ületanud.

Ootan seda sündmust põnevusega!

Õie Kuusk

Pärnu-Jaagupi Muusikakoolis on usinad trompetimängijad

Kuigi õpilased ja õpetajad on COVID-19 viiruse nakatumisohu vältimiseks pidanud juba aastajagu õppetööd tegema vahelduvalt distant-silt, on Pärnu-Jaagupi Muusikakooli trompeti-õpetaja Kaido Kivi suutnud motiveerida oma õpilasi harjutama nii, et on edukalt osaletud mitmel puhkpillikonkursil.

Eesti Muusikakoolide Liidu konkursi Parim Noor Instrumentalist 2021 trompetite ja madalate vaskpillide Lääne ja Pärnu regiooni vooru korraldas Pärnu-Jaagupi Muusikakool. Osalejaid oli neljast erinevast meie regiooni koolist – Pärnu-Jaagupi, Vändra, Märjamaa ja Orissaare Muusikakoolist. Kokku oli 8 osavõtjat. Nii mõnigi suurem kool loobus konkursil osalemisest õpilastega mitte kokku saamise tõttu. Keerulisemaks tegi konkursipalade esitamise ka videokonkursi vorm. Seda enam on rõõm meie õpilastest ja õpetajatest, kes konkursipalad selgeks ja konkursivideo salvestatud said. Regionaalse žürii koosseis oli Eesti Muusikakoolide Liidu etteantud nimekirjast valitud – Märt Metsla, Toomas Vana ja Priit Sonn. Pärnu-Jaagupi Muusikakooli õpilased Ally-Emely Lensment (III vanuserühm) ja Joosep Kruusmann (I vanuserühm) said žüriilt II koha jagu punkte, Mirko Aija (II vanuserühm) trompetimängu tunnustati tubli III koha vääriliseks. Joosepit tuleb tunnustada veel seetõttu, et tema õpib trompetit lisapillina, kuid võistles trompetit põhipillina õppivate õpilastega. Kõik regionaalses voorus osalenud õpilased ja nende juhendajad said diplomi/ tänukirja. Regionaalse konkursi auhinnad pani välja IS Music Team. Meie osalejaid juhendas õpetaja Kaido Kivi ja klaveril saatis õpetaja Annely Ojasaar.

Regionaalsest voorust said 7 osalejat üleriigilisele konkursile edasi, sealhulgas kõik kolm meie kooli noort trompetisti. Üleriigilise

Ally-Emely Lensment

konkursi žürii tunnustas meie noori diplomiga. Erilist heameelt valmistas Ally-Emely Lensmentile Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia üliõpilasžürii poolt välja antud üliõpilaspreamia.

Õpetaja Kaido Kivi jõudis oma õpilastega aga ka rahvusvahelisele konkursile „Wind stars 2021“, mille korraldajamaaks oli Läti. Lõpuproto-kollidest võib näha, et sellel konkursil osales õpilasi Novosibirskist, Zambovist, Vilniusest, Kaunasest, Läti ja Eesti eri paigust. Seda suurem on rõõm, et Ally-Emely Lensment saavutas

Joosep Kruusmann

sellel konkursil 5.-7. klassi vanuserühmas tubli II koha ja Joosep Kruusmann 2.-4. klassi vanuserühmas IV koha. Õnnitleme õpetaja Kaido Kivi ja tema õpilasi, täname klaveril toetanud Annely Ojasaart.

Meie noortel trompetimängijatel on aga uued sihid silme ees. Hetkel valmistatakse aprillis toimuvaks Ukraina trompetikonkursiks. Sellel aastal on kõik konkursid muidugi videokonkurssidena, mis võimaldavad küll valida parima salvestuse, kuid see võimalus on

Mirko Aija ja õpetaja Kaido Kivi

kõigil osalejatel ühtemoodi. Võidab ikka see, kes on rohkem harjutanud, kes mängib paremini, emotsionaalsemalt, puhtama tooniga.

Soovime kõigile meie valla pillilastele ja -noortele jätkuvat harjutamise vaimu. Kui piirangud leevenduvad, siis teeme ühe vahva pillipeo. Halinga Puhkpillifestival toimub sellel aastal 15. korda ja festivalile on oodatud nii noor kui kogenum pillimees ja kuulaja.

Katrin Kohjus
Pärnu-Jaagupi Muusikakooli direktor

Maria Johanna Ahtijainen võitis vabariikliku eesti kirjanduse olümpiaadi

Olümpiaad toimub nelja aasta tagant ja seda korraldab Tartu Ülikooli teaduskool. Lõppvoorust pääsemiseks tuleb koostada uurimistöö, mille üldteemaks oli sel aastal „Koht ja kirjandus“. Maria Johanna kirjutas uurimistöö teemal „Ringkäik Tõnu Önnepalu Paradiisis“. Laupäeval, 6. märtsil toimus veebikeskkonnas Moodle olümpiaadi lõppvoor, kus 37 loomingulise ülesande lahendamisele kulus neli pingelist tundi. 8. märtsi pärastlõunal andis žürii veebiautasustamisel teada parimad. Keskmises vanuseastmes (9.-10. kl) tunnustati võitjaks Maria Johanna ning lisaks olümpiaadi võidule saavutas ta uurimistööde arvestuses III koha.

Palju õnne Maria Johannale ja õpetaja Heli Buhtile!

Õpilasmalev tuleb taas! TÖÖKÄTE PAKKUMINE

Nagu eelnevatel aastatel tegutseb ka 2021. aasta suvel Põhja-Pärnumaa valla õpilasmalev.

Tööd, mis oleme teinud, liigituvad enamuses heakorraldusse ja seda ka sel suvel, kuid sooviksime pakkuda noortele pisut vaheldust ja töökogemust.

Eelmisel aastal tehtud tagasisides märkisid noored ise, et sooviksid osaleda rohkem erinevates töodes valla ettevõtjate juures. Soovime kaasata ettevõtjaid, kellel on

pakkuda võimalust arendada noorte silma-ringi ja saada neil kogemusi töö käigus. Kui on kellelgi vaja abikäsi ja ta soovib pakkuda noortele kogemust ning tööd, oleme väga tänulikud. Kindlasti aitab selline kogemus kaasa ka tulevikus ettevõtjatel leida häid töölisi. Õpilasmalev töötab alates 15. juunist ja kestab kaks nädalat, võib pakkuda ka väiksemaid töid. Malevast võtavad osa noored vanuses 13-17 a. Tööl on kaasas alati ka rühmajuht ja meie noored on väga töökad,

kui anda võimalus. Lisaks oleme avatud võimalusele näidata noortele mõnda tootmisprotsessi, ühtlasi ootame siis ka võimalust külastada mõnd põnevat ettevõtet. Kui on mõtteid pakkuda tööd või küsimusi, olen meelsasti nõus vastama.

Vändra Noortekeskuse noorsootöötaja
Alliki Luuasep;
tel 5666 9778
vandranoortekeskus@pparnumaa.ee

Mälestushiies süüdati küünlaid ja meenutati siberiaastaid

25. märtsil möödus 72 aastat märtsiküüditamisest. Vändra mälestushiies aetas mälestuskivile leinakimbu vallavanem Jane Mets, kohalikud õigusvastaselt represseeritute ühingu Memento liikmed süütasid saatusekaaslaste mälestuseks küünlaid ja meenutasid siberiaastaid.

1949. aastal saatis Nõukogude võim Eestist Siberisse üle 20 700 inimese.

Foto Jane Mets

Luulekevad 2021

Ootame kõigilt luulehuvilistelt mistahes teemadel võistlusluuletusi (soovitavalt 5-6) 15 maini e-posti aadressil intuiitiv@gmail.com

Võib esineda ka varjunime all, kuid meile palume teatada ühtlasi oma õige nime, aadressi, (ka tavapostiaadressi), telefoni, vanuse, õpilastel kooli ja klassi või kursuse, täiskasvanuil vanuse ja elukutse.

Kõigi vähemalt II vooru jõudnutega võtame ühendust ning paremiku luuletustest avaldame trükis luulevihikuna.

Eesti Luuleklubide Liit

Emakeelepäev

Märtsikuu teisel pühapäeval tähistatakse emakeelepäeva. Emakeel on paljudele pühaks keeleks ja nii see peabki olema. Pärnu-Jaagupis tähistasid seda päeva paljud inimesed ja erinevalt. Rahvuslipud lehvima, pärjad lahkunud emakeeleõpetajate haudadele ja koosistumisel meenutati Siberis olnud inimeste lähedaste mälestusi. Oleme VABA RIIK ja emakeel jääb igaveseks ajaks pühaks. Seda ei tohi ega saa keegi meist unustada.

Henn Lahesaare

Carl Robert Jakobson 180

2021. aastal tähistame eestlaste rahvusliku liikumise ühe armastatuma juhi, kirjaniku, poliitiku ja talurahva õpetaja Carl Robert Jakobsoni 180. sünniaastapäeva. 19. märtsil 1882. aastal lõppes Jakobsoni elutee, kuid meie ajaloos ja kultuuris elab suurmees tänini.

Olles kirjutanud mitmeid kooliraamatuid, avaldanud ajaleheartikleid, tegutsenud kirjameeste ja põllumeeste seltsides, oli Carl Robert Jakobsoni suuremaks sooviks olla ikkagi talupoeg talupoegade seas, sest teatavasti samastas ta eesti rahvuse talurahvaga. Jakobsoni põhimõtteline seisukoht oli, et talupoeg s.t väikepõllumees on ühiskonna alustala.

Nii kirjutab ta oma mõrsjale Julie Emilie Thalile: „Ma tahan ühe väikese nelja- kuni viietuhande rublalise talukoha osta, mis minule igapäevase leiva annab ja mõtlen suvel taluperemes ja talvel kirjanik olla.“ (13.XII 1873)

Kurgja talukoha ostis Jakobson 1874. a 16. jaanuaril, sisse kolis jüripäeval. Vana rehetare, kus Carl Roberti ja Julie Emilie pulmapidu sama aasta 10. novembril peeti ja kus algul ka elati, asus jõe paremal kaldal. Praegu tähistab endist taluõue võimas kaheharuline pärnapuu, mis on istutatud noorpaari esimesel abielukevadel. Metsast toodud kaks väikest pärnapuud, mille juured ja tüvi alt

kasvaksid kokku, ladvad aga eralduks kõrgusesse, pandi poolviltu ühtsesse istutusauku. Nõnda pidi see pärnapuu sümboliseerima nende abielu ühtsust.

Uued taluhooned ehitas Jakobson jõe vasakkaldale, kus esimesena valmis Soome eeskujul moodne karjalaut. Suurt rõhku pani Jakobson piimakarjakasvatusele, oli tal ju soov rajada Kurgjale nädistalu ja asutada piimatalituskool.

Täna sel päeval toimib Kurgja Talumuuseumi tegevse talumuuseumina koos loomakasvatuse ja põllupidamisega. Väga olulisel kohal on just piimakarjakasvatus, kuna selliseid väiketulusid jääb järjest vähemaks, kus iga lehma tuntakse näo ja nime järgi.

Tänavusel, C.R. Jakobsoni 180. sünniaastal avame Kurgja talu elumajas uue näituse, mille eesmärgiks on pakkuda külastajale mitmekesist ülevaadet C. R. Jakobsoniga seotud olulistest teemadest, Kurgja talu saatusest kuni muuseumi loomiseni, abikaasa Julie ja tütarde rollist talus Carl Robert Jakobsoni kõrval ja pärast tema surma. Suvel, Jakobsoni sünnipäevanädalal pakume iga päev tegevusi ja tuure. Nädal lõpeb 25. juulil suure sünniaastapäevapeoga.

Inge Sipelga

C. R. Jakobsoni Talumuuseumi perenaine

Eelmisel aastal suurenes seene- ja ravimimürgistuste arv, sagenesid alla 1-aastaste lastega juhtuvad mürgistused

Eelmisel aastal tehti mürgistusinfoliinile 16662 umbes 4000 kõnet, mida oli pea 1000 võrra rohkem kui aasta varem. Kasvanud on teadlikkus mürgistusinfoliinist, aga ka juhtumite arv.

KORJA METSAST AINULT NEID SEENI, MIDA KINDLASTI TUNNED!

Eelmisel aastal oli erakordselt palju seenehuvilisi ja seega juhtus ka mürgistusi rohkem. 2019. aastaga võrreldes helistati 2020. aastal 2,5 korda enam mürgistusinfoliinile seenemürgistuse või selle kahtluse korral. Meilegi üllatusena leidis seenelisi, kes korjasid ära kõik ette juhtunud seened. Nad plaanisid seened hiljem ära sorteerida, kuid tegelikkuses see ei õnnestu, sest korjatud seened lähevad kergelt katki ja seened on korjatud vaid osaliselt. Tervet seent nägemata pole võimalik seda tuvastada.

Võib tunduda üllatav enne päris kevade saabumist lugeda seenehooaja hoiatusi. Ent kohe, kui kevadel lumi ära sulab, algab igal aastal esimene seenehooaeg. Ühed esimesed

seened on kevadkogritsad. Nende korjamisel soovitage olla ettevaatlikud – need on toorelt väga mürgised. Kevadkogritsast võib mürgistuse saada isegi kupatamisaurudest, kui köögis pole piisavalt hea ventilatsioon.

Seenemürgistuste vältimiseks tasub ikka meelde tuletada, et korja metsast ainult neid seeni, mida kindlalt tunnend. Meie metsades on mitmeid seeni, mis on äravahetamiseni sarnased söögiseentega, aga on tegelikult väga mürgised. Mürgiseente valikuga tasub tutvuda veebilehel www.16662.ee.

RAVIMIT VÕTTES KONTROLLI KOLM KORDA!

2020. aastal oli ravimimürgistusi umbes 800, aasta varem alla 700. Üks põhjus, miks ravimimürgistused juhtuvad, on nende valesti võtmine. Oluline on meeles pidada, et milligrammid ja milliliitrid ei ole samad.

Vedelat ravimit tuleb kindlasti mõõta ravimiga kaasas olnud mõõdulusika, -topsi või

süstlaga. Asendades mõõdulusika koduse tee- või supilusikaga ei saa olla kindel ravimi täpses koguses. Eriti oluline on see väikelaste puhul, kellele on ravimeid lihtne üle doseerida.

Mürgistuse ennetamise üheks võtmeks on riskikindlad harjumused. Ravimeid võttes kontrolli kolm korda – kas pakendis on õige ravim, kas võtan õige koguse ja kas ravim sai õigesse kohta tagasi. Samasugust süsteemi jälgivad ka tervishoiutöötajad.

LOO KODUS SÜSTEEMID, MIS TOIMIVAD KA VÄSIMUSE VÕI KIIRUSTAMISE KORRAL.

Kõige enam mürgistusõnnetusi leiab aset kuni kolmeaastaste lastega, seejuures aina enam alla aasta vanuste lastega. Laste mürgistused juhtuvad enamasti lapsevanemate tähelepanematuselt, mille põhjuseks võib olla väsimus või kiirustamine.

Mürgistusinfoliini statistikast näeme, et kõige suurem mure allikas taoliste mürgistuste

tekkimisel on 10 ml pudel. Seda aetakse segamini kõige sagedamini. Enamasti juhtub õnnetus lapsevanema käe läbi, kes on hämaras ja kiirustades haaranud arvatava D-vitamiini pudeli, ent tegelikult manustanud lapsele sootuks eeterlikku õli, küünelaki eemaldajat, silmatilku, nohuravimit vms.

Eksimuste vältimiseks on tark luua süsteem, mis ei vea alt ka väsimuse või kiirustamise korral. Hoiu ühes karbis ainult lapse ravimeid, teises enda omi, kolmandas muid väikepudeleid. Ravimite lapsele andmisel pane toas tuli põlema. Kõiki ravimeid hoiusta lastele kättesaadamatus kohas. Kõige parem koht on lukustatud kapp.

Kui mürgistus siiski juhtub, tuleb helistada mürgistusinfoliinile 16662. Helistada võib mistahes mürgistusjuhtumi või selle kahtluse korral. Mürgistusohtudega saab end kurssi viia veebilehel www.16662.ee abil.

Mare Oder

Terviseameti mürgistusteabekeskuse juht

Siis, kui kõik tundub pausil – kas nii ka on?

Nagu segasel ajal ikka, on tekkinud ridamisi küsimusi, kuidas ja kas spordimaastikul toimetatakse. On siililegi selge, et oma mugavustsoonist ollakse juba pikka aega väljas, kuid teada on ka tõsiasi – mis ei tapa, teeb tugevaks. Säärasel mõtteviisil lahendusi leida proovides, püüdes endiselt olla motiveeritud ja rõõmsad, võib-olla isegi natuke naiivsed, loodame, et ükskord paistab jälle päikene ja iga sportipisikuga nakatatud tegelane saab taas muretu maadlusaalis või rohelisel palliplatsil valimata aega ja kohta ning teiste liigikaaslaste rohkust vabalt ringi silgata.

Kui eelmise aasta lõpus oli kõigest rohkem kui küll, siis täna elatakse ärevuses, kas üldse vanad head ajad tagasi tulevad. On hulganisti kõrvaltaatajaid, kes on pärinud, mis kaasnevad piirangutega spordis. Kas üldse treenitakse või kuidas treenitakse, millal võisteldakse, kellega jne, sest kõik tundub justkui pausil ja kellegi poolt keelatud või siis ei ole ja üleüldse on üks suur tohuvabohu. Siinkohal sooviks hägusast pilti natuke selgemaks muuta.

Kuna aeg ei peatu, siis ei peatu ka tegevused ühes spordiklubis. On hulganisti ülesandeid, mis kahe hooaja vahel tuleb kõrges mängus osalemiseks ära teha. Samuti on jooksvaid muresid nagu ikka, kasvõi ilm, mis võib kogu hästi planeeritud tegevuse peapeale keerata, millega võivad paralleelse tuua ilmselt põllu- või metsamehed. Usun, et kõik õpetajad on minuga sama meelt, kui kinnitan, et tundide ettevalmistus ja näiteks videotunnid kulutavad päevas mitte topelt vaid kordades rohkem aega kui seda tavaolukorras. Selle ja kõige muuga peame arvestama ka oma jalgpallikoolis. Rääkimata lapsevanematest, kes peavad olema nagu hunt kriimsilmad ja hakkama saama, olles ühel ja samal aja lausa mitmes kohas. Samas õpetab see meid kõiki ja kui väga tahta, saab kõigea hakkama, peaasi, et me ei alistuks ja võtaks seda kõike nagu uut normaalsust. Nagu ka looduses, siis tugevamad jäävad ellu. Suurim mure vast ongi see, et kurnatud lapsed ei jaksagi enam sealt arvutist ja kodust ennast välja ajada, sest koormused, mis nende kanda on antud „vapustava“ distantsõppe näol, on pehmelt öeldes jõhkrad. Teada on, et inimene on harjumuste ohver, siis natuke kõhedust tekitab asjaolu, et istuv ja sinist ekraani põrnitsev eluviis võib kaasa tuua pöördumatuid haigusi, millele igapäevaselt me võib-olla isegi ei mõtle, kuid aastate pärast on hilja tagasi vaadata ja vahel raskemgi veel edasi minna. Siinkohal kutsungi kõige kiuste peresid üheskoos leidma seda ühist aega õues, et inimese loomuses olev liikumine päris ära

ei ununeks. Kahju oleks, kui päevas pikim läbitud distants on diivanilt külmkapini ja tagasi.

Kui pärast hooaega sai paar nädalat puhata, läks lahti kohe litsentseerimise protsess, mis sellel aastal pisut teistsugune. Siinkohal on arvuti ja erinevad videossillad meile abiks, sest kogu protsess ja oma ülesannete kaitsmine just läbi Zoomi keskkonna toimuski. Kui litsents Esiliiga tarbeks Eesti Jalgpalli Liidult käes, saime keskenduda peamiselt vaid treeningutele. Tundub ju, et mis seal ikka, kuid see talv jääb ikka kauaks meelde. Piirangud riigi poolt panid meid treenima väikestes gruppides, kodus individuaalselt või siis lapsed/naised gruppides ja mehed täiskooresseis. Kuna piirangud olid erinevad ka liigatasemest sõltuvalt, siis planeerimist ja ümberkorraldamisi tuli ette pea igapäevaselt. Lisaks kiusas jalgpallureid ka kõikide suusasõprade lemmik – lumi, mida aknast välja vaadates leiab veel tänagi. Kui kõige sellega saime üsna kenasti hakkama, siis ära pidid jääma ikkagi madalate külmakraadide tõttu meie pisemate pallivõrurite harjutuskorrad, kuna teadaolevalt kehtisid just siis meie vallas ka piirangud, mis ei lubanud tubastes tingimustes treenida. Ei ole halba ilma heata, sest kuna sisetingimustes treenimine oli piiratud, leidsid tee meie lummavale kunstmura staadionile ka maadlejad ja hulganisti aeroobikatädisid, mis tõi rõõmupisara palgele ja teadmise, et sportimine ja tervislikud eluviisid on endiselt Vändras au sees. Ära pidime jätma aga hulgaliselt broneeritud treeninglaagreid ja sõpruskohtumisi, kuid need jäävad ootama paremaid aegu ja küllap kindlasti olukorra leevenedes meie korralikke treenimistingimusi ikka ja jälle Vändrasse otsima tullakse.

Heameel on selle üle, et ideaalsetes tingimustes said Vändra mehed vähemasti mängida Tallinnas halliturniiril. Nädalavahetusi oodati kibeledes, sest -20 kraadiga, katus pea kohal, lühikestes pükstes ringi vudida on ikka meeli ja keha erutav küll. Ka tulemused läksid järjest ülesmäge. Kui esmalt kaotati Nõmme Unitedi noortele 1:3 ja Flora järelkasvule 0:3, siis Pärnu JK-ga sepistati 2:2 viik ning turniiri lõpetuseks seljatati FC Elva kodusel Vändra kunstmurul 2:1. Turniiril jooksis väljakult läbi Vändra koosseis koguni 29 erinevat mängijat. Hea meel, et vana kaardivägi soovib ikka ja jälle Vändra au kaitsta ja pead tõstavad ka noored ning võistkonda on lisandunud uusi mängijaid mujalt. Mängijate arvu suurendamiseks loodi käesoleval aastal känd Raplamaa Jalgpallikooliga, kes on meie võistkonnale reservmeeskonnaks. Kui mängijate hulk oli piisav, siis kindlasti ei olnud piisav

kogu talvine ettevalmistus eelseisvateks meistrivõistlusteks. Esimene punktidele kohtumine oli kalendrisse määratud 7.03, kui Vändra pidi võõrustama Viimsi pallureid, kuid ülitihhe lumesadu, jäävihm ja külmakraadid otsustasid seekord hooaja alguse edasi lükata. Vahepeal aga pandi liiga pausile ja seetõttu ei ole saanudki avapauku teha ja esmase info kohaselt alustatakse kõikide liigadega 1-2 nädalat pärast piiranguid. Selleks peab aga olukord riigis normaliseeruma ja mängude pidamiseks on kehtestatud ülliranged juhised, mida tuleb täita, kuid millal ükskord ka pealtvaatajad staadionile saavad, teab vaid vanajumal või kaine mõistus ise. Oleme aga endiselt kindlad, et ükskord saabub aega, mil kõik pallid taas mängu pannakse ja väravavõrkude sahin meeli erutab ning rohkearvulise publiku hoiak kõrvulukustavalt kaasa elavad. Seniks peame aga tegema tööd ja edasi treenima, mida on Terviseamet jalgpalluritele lubanud teha teatud tingimustel, kus jalkaplatstil võib paaridena treenida korraga 16 sportlast. Õnneks on sportimine lubatud piiranguteta veel meistriliigades ja juba 27.03 alustavad Vändra naiskonnast sirgunud mängijad Kristel Lepik, Melissa Mägisalu ja Marie Saar Pärnu Vapruse koosseisus oma järjekordset Meistriliiga hooaega. Siinkohal soovime neile edu uueks hooajaks. Kui meie enda naised ootavad pingsalt oma teist järjestikust Rahvaliiga hooaega, siis noored Vändra tüdrukud on lubatud osalema samuti nii Pärnu kui ka Tabasalu tüdrukute sekka. Vanemad poisid, kes meestes veel kanda ei ole kinnitanud, osalevad U19 Eliitliigas Raplamaa koosseisus ja meie klubi noorematel on välja pandud võistkonnad kolmes erinevas vanuseklassis. Nüüd peab vaid ootama, et paha haigus taandub ja saame jälle üheskoos rohelise muru lõhna nuusutada ja oma lemmiktegevusega päriselt peale hakata.

Lõpetuseks – ei ole vahet, kas hüppad keksu, sõidad ratast, patsutad palli, kõnnid keppidega või paned kedagi pikali. Mine õue, ära koorma ennast ja teisi asjadega, millest ei muutu mitte midagi. Tunne rõõmu, utsita kõiki liikuma, kuid ole vastutustundlik. Isegi siis, kui elu justkui seisab, saame olla ainult ise need, kes spordipisiku lendu saavad lasta ja liikumisviirusega kaaskodanikke heas usus nakatada suudavad. Ei ole ju mina välja mõelnud teesi, et terves kehas on terve vaim, vaid ikka palju targemad inimesed ja seda juba väga pikka aega tagasi.

Olge terved!

**Vändra mõmm, Vaprus mõmm,
Vändra Vaprus –
MÕMM, MÕMM, MÕMM!**

Levimas on petuskeemid

Viimase nädala jooksul on taas aktiveerunud kelmid, kes pakuvad inimestele võimalust lihtsalt lisatulu teenida. Politsei tuletab meelde, et oma andmete avaldamisega tuleb olla ettevaatlik.

Politsei sai eelmisel nädalal Pärnumaalt teate pettuse kohta, kus kelmid pakkusid inimesele tasuvat tööd. Selleks, et inimene tööle vormistada, küsisid kelmid enda kätte tema ID-kaardi koos paroolidega. Pärnu politseijaoskonna piirkonnapolitseinik Janek Saharenko sõnul tekitavad kelmid inimestes petliku mulje, nagu neil oleks õigus inimeselt neid andmeid saada ja tehinguid teha.

„Inimene lubatakse suure tasu eest tööle vormistada, ent tegelikult petetakse seeläbi temalt välja ID-kaart koos PIN-koodidega või internetipanga kasutajatunnus ning neid andmeid kasutades võetakse inimese nimele laenu. Pettusest ei pruugi inimene algul aru saada, sest sageli tagastatakse mõne aja möödudes inimesele tema dokumendid,“ selgitas Saharenko.

Politseisse pöörduvadki inimesed enamasti pärast seda, kui neid tabab ebameeldiv üllatus – nende nimele saabub teade laenu tagasimaksmise kohustusest.

„Ettevaatamatus annab kelmidele võimaluse kellegi teise arvelt tulu teenida. Kelmide kätte usaldatud dokumentidega sõlmitakse peamiselt laenulepinguid või võetakse kiirlaenu,“ rääkis Saharenko. Politseinik paneb inimestele südamele, et isikut tõendavate dokumentidega tuleb olla väga hoolas ning kindlasti ei tohi võhivõõra kätte oma dokumente usaldada.

ENESEISOLATSIOONIST LUBATAKSE INIMENE VABASTADA RAHA EEST

Viimasel nädalal on politseile teada antud veel teistski petuskeemist. Inimestele saadetakse lühisõnum, kus väidetakse, et ta peab jääma eneseisolatsiooni, sest on koroonapositiivse lähikontaktne. Eneseisolatsioonist lubatakse inimene vabastada raha eest ning makse sooritamiseks antakse juhised. Nii sõnumi sisu kui ka konarlik ülesehitus annavad kohe aimu, et tegu on pettusega.

Politsei soovib olla tähelepanelik ja kriitiliselt suhtuda kõikidesse pakkumistesse, mis lubavad kiiret rikastumist. Kindlasti tuleb kelmide tegutsemisest rääkida oma eakate sugulastega. Veenduge, et nad oleks petuskeemidest teadlikud, ning vajadusel selgitage neile, et enda dokumente ei tohi mitte kellegi kergekäeliselt anda. Kummalistest pakkumistest tuleb teavitada oma piirkonnapolitseinikku või helistada numbril 112.

- Kui sulle saabub pakkumine, mis lubab kiiresti suurt tulu või pakutakse müügiks toodet, mis on raskesti kättesaadav, siis suhtu sellesse ettevaatlikult.
- Ära edasta võõrastele andmeid oma ID-kaardist, PIN-koodidest, infot muudest isikut tõendavatest dokumentidest, fotosid krediitkaardist jms.
- Ära tee ülekannet enne, kui oled kontrollinud konkreetse ettevõtte tausta.
- Ära lae tundmatu inimese palvel oma arvutisse programme, mis lubavad tal võtta üle pilti sinu arvutist – TeamViewer või AnyDesk.
- Kui saad kahtlase kõne, lõpeta kõne kohe, blokeeri number ja anna sellisest kõnest teada PPA infoliinile 612 3000 või edasta info läbi kodulehe <https://cyber.politsei.ee/>
- Kui oled saanud kahju, pöördu politseisse.

PÄÄSTEAMET

- 21. märtsil kell 14.43 reageerisid päästjad Põhja-Pärnumaa vallas Valistre külas toimunud liiklusõnnetusele. Halbade teeolude tõttu oli auto küllil vajunud. Päästjad aitasid juhi kühvelraami abil autost välja ning andsid üle kiirabile. Autol likvideeriti süttimisohu.

Head uudised Vändra TÜ-st

Alustasime Vändra Kaubanduskeskuse ettevalmistustöödega ehitusperioodiks. Vändra TÜ-le kuuluvas endises Kaubamajas, aadressil Vana tn 60, alustasime koristustöödega. Konsumi kaupluse ehitusperioodil vajame täiendavat asenduspinda nii toidu- kui ehituskauplusele.

E-pood tegutseb suure hooga, oleme lisanud palju uusi tooteid! On juurde tulnud palju uusi kliente! Tellige julgelt!

Seoses Vabariigi Valitsuse piirangutega koroonaviiruse leviku tõkestamiseks oleme sulgenud Vändra Tööstuskaubad II korrusel. Vajalikud kaubad on osaliselt paigutatud esimesele korrusele Konsumi kauplusesse. Erisoovide korral palun helisage numbril 51910276 või 4467064

Coop Vändra

Vändra Tarbijate Ühistu
@CoopVändra · Jaemüügitäht

www.facebook.com/CoopVandra

VÄNDRA TÜ

[Osta kohe](#)

[vandra.coop.ee](#)

Meil on nüüd FB (Facebook) leheküljel Vändra Tarbijate Ühistu! Leheküljelt leiab infot meie sooduspakkumistest, kampaaniatest ja auhinnamängudest! Aprillikuus on oodata järgmisi üllatusi.

OOTAME OMA VÄNDRA ÜKSUSE TIIMI TEGEVUSJUHENDAJAT & HOOLDJAT

Nii tegevusjuhendaja kui hooldaja töötavad psüühilise erivajadustega inimestega, juhendades ja toetades neid nende igapäevatoimingutes, aitavad hügieenitoimingutes (sh mähkmevahetus). Tegevusjuhendaja korraldab lisaks ka huvitegevusi; suhtleb elanike lähedastega; hoiab korras tööd puudutava dokumentatsiooni. Tööd tehakse tagavad mõlemad turvalise ja sõbraliku õhkkonnaga.

KUI SA OLED:

sõbralik, empaatiline, järjepidev ja koostööaldis

JA SUL ON:

- vähemalt keskharidus (hooldajal vähemalt põhiharidus)
- arvuti kasutamise oskus vähemalt algtasemel (nõutav vaid tegevusjuhendajal)
- ja Sa räägid eesti keelt,

SIIS KANDIDEERI:

CV Keskuse, Töötukassa kaudu või saada CV ühes märgusõnaga "Vändra" e-postile varbamine@hoolekandeteenused.ee

Lisainfo tööpäeviti telefonil: 53 018 621 (Tiia)

Tegusama elu kodud

MEIE PAKUME:

- Graafikujärgset täiskoormusega vahetustega tööd;
- täiendkoolitusi;
- 7-päevast lisapuhkust;
- toetavat töökeskkonda ja tiimi.

www.hoolekandeteenused.ee

hoolekandeteenused

C.R. Jakobsoni talumuuseum

Kui sulle meeldib süüa teha, siis võib just sinust saada meie

KOKK-PERENAINE

- Tööle asumine mai 2021

- Koormus 1,0

- Tööaeg üldjuhul 8.30-17.00

- Summeeritud tööaeg

Pakume Sulle:

- Tähtajatut töölepingut

- Töötasu: 860 €/bruto

- Pärast aastat töötamist 35 päeva puhkust

- Sõbralikku ja koostööaldis kollektiivi

- Väljaõpet ja juhendamist kohapeal

- Enesearendamise võimalusi

- Ühisüritusi

Saada CV 11. aprilliks info@memu.ee
Info: Inge Sipelga, tel 520 5023

Kurgja, Põhja-Pärnumaa vald www.maaelumuuseumid.ee

VALLA TEATAJA

Valla Teataja on nüüdsest müügil ka Grossi poes Pärnu-Jaagupis ja Vändras.

MITMESUGUST

Müüa hobusesõnnikut Vändra piirkonnas, 30 € koorem. Tel 508 6784

Tänavakivide paigaldus, aedade ehitus ja muruplatside rajamine Pärnumaal.

Kogemust 20 aastat.

OÜ Kivivennad, tel 551 9855

Ostan 2-realise kartulipanija Põka haakesse. Võib olla isetehtud või vabriku oma. Telefon 53 987 969

Müüa aastaringelt hobusesõnnikut.

Allapanuks on turvas, sõnnik pakitud 100 l kottidesse. Kotti hind 2,50 €. Asukoht Suurejõe küla. Tel 516 1296

Koristan Teie territooriumi risustavast vanarauast. Viin ise ära. Hind kokkuleppele. Tulen kohale iga ilmaga. Tel + 372 5851 7174

LAME- JA VIILKATUSTE EHITUS, REMONTTÖÖD, EHITUSLIKUD PLEKITÖÖD, KIVI- JA MOODULKORSTNATE EHITUS
Tel 554 8699, edissonehitus@gmail.com

KINNISVARA

OSTAN METSA- JA PÖLLUMAAD.
Tel 552 7322

OÜ Sallu J. S. ostad metsakinnistuid ja raieõigust.

Küsi pakkumist jaak.soosalu@gmail.com
tel 5061817 või 5168928

OÜ Vändra ostad ja rendid põllumaad.
Info tel 506 0938, 510 9008
vandra@agron.ee

Tiul puhub kaseladvas,
Sind leinab koduaed ja maja..

Jääme armastusega igavesti mäletama kallist abikaasat, isa ja vanaisa

ANTI KÕDARIT
Uduverest
10.02.1945 – 11.03.2020
tema esimesel surma-aastapäeval.

Mälestavad abikaasa Galy,
Kersti ja Kerli Saue

Mälestame
LAIN
KLESMANT-TRUUMAAD,
meie armast klassijuhatajat.

Endise Pumbioja 7-klassilise kooli
1957. aasta lõpetajat.

Armas Velly,
meie siiras kaastunne
Sulle poja
ANTS TOOMI
kaotuse puhul.

Turu 1 maja elanikud

Südamlik kaastunne Lehtele,
lastele ja lastelastele
ALLAN RAKKO
kaotuse puhul.

Mälestavad
Karin ja Arvo

Mälestame
head töökaaslast
ALLAN RAKKOT
ja avaldame
kaastunnet lähedastele.

Vändra bussijuhid

Mälestame

ARNO SEPA
15.03.1925 – 9.03.2021

HELDUR-JOHANN ALLIKIVI
6.04.1933 – 28.02.2021

ENN-REIN KULDKEPP
4.09.1935 – 14.03.2021

ALLAN RAKKO
10.10.1955 – 6.03.2021

ARTEMI VAHER
27.12.1955 – 14.03.2021

IRINA GUSSEVA
3.05.1930 – 7.03.2021

LINDA LÄÄNE
1.06.1930 – 5.03.2021

SELMA TAMMELEHT
1.07.1933 – 13.03.2021

ILME KIDRA
22.10.1939 – 14.03.2021

URVE MARDISTE
2.02.1940 – 24.02.2021

BANJUTA MUSTONEN
15.06.1948 – 11.03.2021

MAAJA KALLASTE
6.01.1953 – 19.02.2021

Mälestame head ja alati
humoorikat kaaslast
PAULINE VÄLJAOTSA
ja avaldame sügavat
kaastunnet tütrele.

Vändra Naisselts ja
nobenäppude sõpruskond

Mälestame
meie head kaasteelist,
rõõmsameelset ja tegusat
PAULINE VÄLJAOTSA
Südamlik kaastunne tütrele.

Vändra
Pensionäride Ühendus

Avaldame kaastunnet
klassijuhatajale
Silja Enokile perega
isa
surma puhul.

6.a klassi õpilased
koos vanematega.

Avaldame kaastunnet
õpetaja Silja Enokile
kalli isa
kaotuse puhul

Klassiõpetajad
Vändra Gümnaasiumist

Teatame kurbusega,
et on lahkunud
meie kallis ema ja vanaema

IRINA GUSSEVA
03.05.1930 – 07.03.2021

Leinavad tütar ja tütrepoeg

**Sinaida ja
Martin-Adolf Alu**

Õnnitleme 65. pulmaaastapäeval!

*Soovivad
Tiitar ja lapselapsed*

COMPRESSPORT®
VEINO-MUSCULAR COMPRESSION TECHNOLOGY

Vändra Maraton

AEG ON MUUTUNUD
48. Vändra maraton toimub 9.10.2021 a.

**Võtan vastu tellimusi
TOIDUKARTULITELE
Kojuvedu.**

Tel 52 05 578
Silver

**LIPU-
MASTID**

**KUNI
APRILLI LÕPUNI
10%
SOODSAMALT**

Igaühel on õigus
heisata Eesti lipp
365 päeva aastas!

Täpsem info
ja personaalne
pakkumine:
mastid@hobesol.ee

Tel 5565 5001

www.hobesol.ee

**Õnne ja tervist,
sünnipäevalapsed!**

ALBERT TEPPAND	25.04	99
ELMU RUKKI	16.04	92
LOODE ULM	25.04	92
ELFRIDA HEINSOO	4.04	91
JOHANNA TÕRV	25.04	91
AINO PÕLD	23.04	90
VIIVI LIIV	3.04	85
KALJO PERTEL	21.04	85
AIME TATTAR	1.04	80
EVI ANDRES	1.04	80
AILI TEEKEL	4.04	80
AINO KARITS	6.04	80
MILVI TOOME	17.04	80
ILSE NÕMMESTE	28.04	80
KALLE HEIN	2.04	75
ASTA TÕNISSON	3.04	75
AIDA POPKOVA	12.04	75
KIRSI KAARLIMÄE	15.04	75
KRISTA TÄHT	19.04	75
ENNO ALLIKSAAR	19.04	75
KUNO HANSO	25.04	75
TIJU MÄENURM	7.04	70
MIHKEL ARU	11.04	70
TATJANA TÄHEMAA	13.04	70
LEO VUNUKAINEN	14.04	70
SILJA SUIGUSAAR	14.04	70
MALLE VELLEMAE	15.04	70
TIJU UIBO	17.04	70
SILVIA PÕBO	20.04	70
IJA EKS	21.04	70
EEVI PEETS	22.04	70
VLADIMIR MORDAKOV	22.04	70
ESTA PEROLAINEN	24.04	70
ARVO POPS	24.04	70
ENN KASK	26.04	70

Head kliendid!
KAUPLUS "METS JA AED" TEGUTSEB

TOIMUB ÕUEMÜÜK
helista, paneme soovitud kauba valmis

TÖÖKODA TÖÖTAB
valmistame hüdrovoolikuid
teritame saekette
hooldame ja remondime tooteid
Just praegu on õige aeg üle kontrollida
muruniidu tehnika valmisolek hooajaks!

VASTUSED KÜSIMUSTELE
suhtlemine kontaktivaba

valupood@gmail.com
kauplus tel 442 7550 ja 5885 3490
tehn. küsimused 509 6267

WenTextil oü, Kalda 3, Vändra.
Tel. 44 67 054
www.wentextil.ee
myyk@wentextil.ee

Autoistmekatted

Poroloon- ja vedrumadratsid

Mööbli katteriide vahetus

Sündis maailma väikene ime,
sai endale päris nime,
oma päikese, tähe ja tee,
paikse paiga kahe südame sees...

**Õnnitleme lapse
sünni puhul!**

Raili Pärnoja ja Tõnis Laksi perre sündis
20. veebruaril poeg Gustaf Laks.

Egle ja Heido Havami perre sündis
28. veebruaril poeg Huko Havam.

Anneli Lippmaa ja Ivo Taggo perre sündis
5. märtsil tütar Emma Karoliine Taggo.

KORVTÕSTUKI TEENUS VÄNDRAS

Tel +372 54 518 881

- * tõstekõrgus 22 m
- * tõstevõime 200 kg +40 kg
- * sobib kõikideks kõrgustes vajalike tööde tegemiseks
- * vihmaveesüsteemide paigaldamine, puhastamine ja remont
- * arboristi teenus
- * puude okste laasimine

